

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (ČETRTEK) JUNE 12, 1941. STEVILKA (NUMBER) 138

PRODORANJE ANGLEŠKIH IN DE GAULLEJEVIH ČET V SIRIJI

lada v Vichiju poroča o velikih porazih
svojih sil, ki se umikajo pred Angleži
in pred četami svobodne Francije.

MORSKA BITKA MED FRANCOŠKIMI IN ANGLEŠKIMI RUŠILCI

VICHY, Francija, 11. junija. — Tukaj se poroča, da so silno močni francoski vojaški generali de Gaulle-a napadli danes pod isto angleških tankov in opanih avtomobilov ter prodrli predmestij Damaska, glavne mesta Sirije. Čete svobodne Francije so bile ustavljene v srhu bojih v razdalji dvajsetih milj od mesta.

Proizvajalci francoskega bataljona, ki se samoočrtovovanjem postavljajo ob reki Litani, dvajset milj od palestinske meje, je bil napad od Avstralcev, ki so napadli preko reke pod zaščito preostanega bombardiranja z angleških bojnih ladij. Med Avstralci in med četami svobodne Francije je centralna francoska kolona vrgla Francoze v stran. Merdjayouna, radi česar se morali Francoze umakniti na nove pozicije dalje na severu.

Poročilo o pomorski bitki iz Bejruta naznanja, da se je vršila včeraj v bližini pomorske bitke med francoskimi in angleškimi rušilci. Dva francoska rušilca sta na italijalo trinajstih milj otvorenjen na troje angleških rušilcev, naznanja francosko podo. Preden je bil boj končan, je opazilo ogenj na dveh angleških rušilcih. Francoska rušilca sta se morala potem umakniti pred angleškim ojačenjem.

BRIDGES ODOBRAVA STAVKO

SAN FRANCISCO. — Harry Bridges, ki izpričuje v obravnavi za balincanje, se prošene, da se ga deportira, je izjavil, da se v "celoti stri-že" za zahtevami stavkarjev v Greenwood, Cal.

Progresivne Slovenke

Planice krožka št. 1 Progresivnih Slovenk, ki so se priglasile za balincanje, so prošene, da se ga deportira, je izjavil, da se v "celoti stri-že" za zahtevami stavkarjev v Greenwood, Cal.

Izgubljena očala

Na pikniku društva Cleveland, ki se je vršil zadnje nedelje, so izgubila očala. Kdor jih je našel, je prošel, da jih vrne na 24 E. 66 Place.

Nova bolničarka

Miss Josephine Hočevar, bolničarka Mr. in Mrs. Frank Hočevar, 3541 E. 81 St. bo nocoj nadzirala kot izučena bolničarka v St. Alexis bolnišnici. Prihajamo!

AMERIŠKA PRECIZNOST

LONDON. — Včeraj je bilo obelodanjeno, kako precizna je nova ameriška naprava za merjenje pri spuščanju bomb iz letal. Neki angleški bombnik je iz višine 8,000 čevljev s pomočjo te naprave za merjenje zadel s prvo bombom neko nemško ladjo, ki se je nahajala v holandskem pristanišču Tyboronu. Tudi bombnik sam je bil ameriškega izdelka.

VIŠJA PLAČA ŽELEZNIČARJEM

CHICAGO, 11. junija. — Re- prezentantje 1,150,000 organi- ziranih železničarjev so obvesti- li danes eksekutivne uradnike vseh železniških kompanij, da pričakujejo z 10. julijem povišanje plače.

NOV NEMŠKI ADMIRAL

BERLIN. — Kancelar Adolf Hitler je imenoval včeraj 53 let starega admirala Otto Schnei- winda, poveljnika pomorskih o- peracij, za naslednika admira- lu Leutjensu, pokojnemu povelj- niku upogreznjene nemške oklo- pnice Bismarck.

JAVNO MNENJE IN STAVKE

PRINCETON, N. J. — Insti- tut za dognanje javnega mne- nja je na podlagi odgovorov na vprašalne pole, ki jih je razpo- slal po vsej Ameriki, dognal, da se javnost zavzema v razmer- ju 4 glasovi proti 1 za to, da gre- vlada do skrajnosti v prepovedi stavk v obrambni industriji.

V Washingtonu dolže Rusijo, da se slednja vmešava v notranje zadeve U. S.

S tem vmešavanjem krši sovjetska vlada obljube, ki jih je dala po svojem komisarju zunanjih zadev, Maksimu Litvinovu, predsedniku Rooseveltu leta 1933.

WASHINGTON, 11. junija. — Tukaj se na razpolago dokazi, da se Sovjetska Rusija vti- ka v notranje zadeve Zedinjenih dr- žav, kar je v nasprotju z nje- no obveznostjo, dano v Wash- ingtonu leta 1933.

Izjava justičnega tajnika

Justični tajnik Robert H. Jackson je izjavil, da so neka- tere najresnejše stavke v o- brambni produkciji inspirirali in podaljšali komunisti. Voditelji stavke v North American to- varni za izdelovanje letal v In- glewoodu, Cal., so sledili liniji komunistične stranke, je rekel justični tajnik, zato ti štrajki sličejo bolj zrotam kakor pa o- bičajnim stavkam.

Komunistična propaganda v deželi

Ze več kakor eno desetletje prihaja iz Moskve v to deželo tone komunistične propagande, kakor je izjavil pred poroto di- striktnega sodišča pomožni ju- stični tajnik Benjamin Parker. Zda je v teku obravnava proti trem prizanim sovjetskim a- gentom, ki so obtoženi zarote.

Propaganda v 20 jezikih

Ta propaganda prihaja od o- ficijlnih agencij sovjetskega režima. Knjige, slike, razne li- stine in pamfleti prihajajo sem- kaj v dvajsetih jezikih, katerih vzorce bo predložil. Sentiment propagande v vseh teh dvajsetih jezikih je "prorus- ki in prokomunističen, toda an- tiameriški, antidemokratski in antiverski."

Direktive prihajajo iz Moskve. Nobena tajnost ni, da je ko-

Jugoslovanska vlada protestira proti aneksiji Slovenije

Aneksija Slovenije teži za uničenjem slovenskega na- roda in za raztrganjem narodnega državnega te- lesa Jugoslavije.

WASHINGTON, D. C. — Do- pisništvo Centralnega tiskovne- ga urada pri kraljevem posla- ništvu v Washingtonu daje na znanje sledeče:

Poslanik dr. Konstantin Fo- tić je danes vložil pri državnem tajniku Cordellu Hullu sledeči protest:

"Vladi nemškega rajha in kra- ljevine Italije sta po vojaški za- sedbi Jugoslavije izvedli anek- sijo Slovenije, in to deloma po Nemčiji, deloma po Italiji. To brutalno raztrganje slovenske- ga naroda nasprotuje etničnemu principu, ker biva na ozemlju, ki sta zasedli Nemčija in Italija, kompakten in najčistejši slo- venski življ. Takisto je ta a- neksija oropana vsake pravne podlage, ker v smislu veljavnega principa med narodi, vojaška o- kupacija ne menja med traja- njem vojne državnopravnega mednarodnega staleža zasedene- ga ozemlja.

"Kaljeva jugoslovanska vla- da, v katere sestavo so edini le- galni predstavniki slovenskega naroda, protestira proti temu postopanju vlade nemškega raj- ha in kraljevine Italije, ker se z njim teži za tem, da se doseže uničenje slovenskega naroda in raztrganje narodnega državnega ozemlja Jugoslavije."

Komunistične aktivnosti v ospredju ameriške javnosti

Mornariški tajnik Knox je izjavil, da vlada sprejme ko- munistični izziv. — "Plain Dealer" pa poroča, da je prišel v posest dokazov, iz katerih je razvidno, da komunisti vrtajo v notranjosti Amalgamated Cloth- ing Workers organizacije.

WASHINGTON, 11. junija. — Fran Knox, mornariški tajnik, je danes izjavil, da neka "maj- hna manjšina" zlorablja unijs- ke aktivnosti za to, da zavla- čuje in zavira produkcijo za na- rodno obrambo. Knox je dejal, da to, kar se je primerilo zad- nje dni v Kaliforniji, ne repre- zentira izziva kolektivnega po- gajanja ali unijske aktivnosti, "temveč izziv onih, ki se poslu- žujejo teh sredstev kot plašča svojih napadov na ameriško svobodo."

Vlada pobrala vrženo ji roka- vico

"Izziv, ki nam ga mečejo sub- verzivni komunistični elementi že dolge mesece v zobe, se sprej- me," je rekel dalje mornariški tajnik. "Od tega trenutka dalje bo ameriška vlada nastopala proti tem elementom v naši sre- di tako, kakor se mora proti njim nastopati — namreč kot proti sovražnikom države."

Vrtanje v delavski uniji

CLEVELAND. — Cleveland Plain Dealer poroča, da je dobil snoči dokaze, da vodi komu- niistična stranka odprto kampa- njo, da se "privrta v notranjost ene največjih CIO unij.

Komunistična stranka si pri- zadeva strmoglaviti sedanje vodstvo clevelandskega locala Amalgamated Clothing Work- ers of America organizacije, ker je manager te unije, Beryl Pep- percorn, izstopil iz centralne or- ganizacije CIO, in sicer v zna-

Nacisti zbirajo svoje vojaštvo ob sovjetski meji

Nemčija vodi vojno živce- v proti Rusiji, od katere ho- če izsiliti nove važne kon- cesije. — Anglija vidi možnost rusko-nemške vojne.

LONDON, 11. junija. — Po- ročila, ki so prispela v London, naznanjajo o silni koncentraci- ji nemških čet v Krakovu na Poljskem, in v Rumuniji, kar smatrajo tukaj za "vojno živ- cev," ki jo vodi Nemčija proti Rusiji, da izsili od nje nove važne koncesije.

V London je došel Stafford Cripps, angleški poslanik v Mos- kvi, ki bo podal vladi natančno poročilo o položaju.

LONDON, torek, 12. junija. — Uradna angleška izjava, ki je bila objavljena danes, predvi- deva možen napad Nemčije na Rusijo in naznanja, da je ob ce- lotni ruski fronti zbranega o- gromno število nemškega vojaš- tva.

Sovjetski poslanik v Londonu Ivan Maiski je izjavil angleški vladi, da se Rusija vzdržuje pred vsemi novimi vojaškimi, političnimi in ekonomskimi zve- zami z Nemčijo.

STOCKHOLM, 11. junija. — Poročila iz Helsinka naznanja- jo, da je prispelo v Finsko pri- bližno deset tisoč nemških vo- jakov, ki so vzpostavili v Helsin- kih svoj glavni stan. To je naj- bržve v zvezi s poročili o nem- škem pritisku na Rusijo za nove važne koncesije.

Kultura

PEVSKI ZBOR "SLOVAN"

Zelo važna seja pevskega zbo- ra "Slovan" se bo vršila v petek večer, ob 7:30 uri v navadnih prostorih. Prošeno je članstvo, da se polnoštevilno udeleži. — Tajnik.

MLAD. PEVSKI ZBOR

Zelo važna seja Mlad. pevske- ga zbora na Holmes Ave., se vr- ši jutri, v petek, ob 8. uri zve- čer. Starši in podporniki so vab- ljeni, da se udeleže. — Preds.

KONEC STAVKE V DVEH VAŽNIH INDUSTRIJAH DEŽELE

Produkcija v Aluminum napravah v Clevel- landu bo danes v polnem teku; proizvod- nja North American naprave zopet vzpostavljena.

V OBEH TOVARNAH BODO KMALU ZAVLA DALE NORMALNE RAZMERE

CLEVELAND. — Snoči je pričelo delavstvo velike Alumi- num Co. of America tovarne, 2210 Harvard Ave., zopet prihajati na delo, s čemer je konča- na stavka, ki je trajala tri dni.

Delavci so se pričeli vračati na delo na tretji ali nočni shift, nato, ko je približno 2,000 čla- nov National Association of Die Casting Workers unije na masnem shodu soglasno odgla- sovalo, da se sprejmejo pogoji sporazuma, ki je bil dosežen s posredovanjem Narodno - o- brambnega odbora med zastop- niki unije in Aluminum kompa- nije.

Dasi se snoči ob enajstih ni- so vrnili vsi delavci na nočni shift, ker jih mnogo ni vedelo, da je bil sporazum dosežen, je vendar prispelo dovolj delavcev, da se je lahko pričelo s produk- cijo. Ta tovarna ima za 60 mili- jonov dolarjev vladnih naročil.

Določitev sporazuma

Sporazum določa splošno po- višanje mezde za 1 cent na uro, bonus treh centov na uro za delavce na drugem shiftu, in bo- nus pet centov na uro za delavce na tretjem ali nočnem shiftu. Minimalna mezda je dvignjena z 72 na 73 centov na uro, in da- lje je bilo uravnanih večje šte- vilno tehničnih provizij za na- durno delo itd., ki bodo velike važnosti za delavce.

Obrat v North American na- pravah

LOS ANGELES, 11. junija. — Naprave North American Avia- tion korporacije, ki so pod kon- trolo vojaštva, obratujejo že skoro s polno kapaciteto, dočim se rivalne CIO faksije prereka- jo, katera izmed njih naj pre- vzame pogajanja za končni spo- razum z vodstvom tovarne.

Dva nova slovenska zdrav- nika

Clevelandska slovenska na- selbina se bo lahko ponašala z dvema novima slovenskima zdravnikoma, ki sta dne 5. junija dobila svoje diplome na Sreighton univerzi v Omaha, Nebraska. Eden teh je dr. Fred Makovec, sin obče poznane Mrs. Mary Makovec, ki vodi trgovino v Slov. Nar. Domu; drugi pa je dr. John J. Dejak, sin poznane družine Mr. in Mrs. John Dejak, 1413 E. 55 St. K promoviranju so se z letalom podali Mrs. Ma- kovec, hčerka Marion, Mr. in Mrs. Edward Posch ter Mr. An- ton Logar. Dr. Makovec bo na- stavljen kot internist v St. John's bolnišnici v Clevelandu, dr. Dejak pa bo služil za inter- nista eno leto v St. Alexis bol- nišnici, nakar se bo podal k vo- jakom za tri leta. V Dejakovi družini je tudi hčerka Angela zdravnica in je sedaj poročena s profesorjem O'Donnellom v So. Orange, N. J. Čestitamo!

Pri Dolganu

Opozarjamo na oglas Antona Dolgana, 15617 Waterloo Rd., v današnji številki "Enakopravnosti," v kateri oglašja nove G. E. ledenice. Čitajte ga!

Graduantinja

Na Euclid Central višji šoli bo nocoj graduirala Sylvia Le- nassi, hčerka Mr. in Mrs. Paul Lenassi, 927 E. 220 St.

Skoro vse delavstvo na delu

Podpolkovnik Charles W. Steinmetz poroča, da se je vr- nilo na delo na dnevni shift 6,950 delavcev izmed 7,000, ki so nor- malno zaposleni na tem shiftu. Podpolkovnik je pojasnil, da od- sotnost petdesetih delavcev ni- česar ne pomeni, kajti približno toliko jih navadno vedno manj- ka, ker ostanejo doma radi bole- lezni ali radi drugih vzrokov.

Suspendacija in odslovitve de- lavcev

CIO—UAW uradniki so izja- vili, da je bilo osmim članom njihove organizacije zabranje- no delo v North American to- varni, trije nadaljni v North American napravah in dva v Vul- tee Aircraft kompaniji pa so bi- li odslovljeni.

V petek bo obrat že v polnem teku, tako da se bo izdelalo po deset letal na dan. Včeraj so bi- la izgotovljena v tovarni štiri letala.

Frankensteinova izjava

Richard Frankenstein je iz- javil, da bo pričel danes s poga- janji za večje plače delavstva, toda nato pa je bil nenadoma pozvan v San Francisco, da na- stopi kot priča v zadevi Harry Bridgesa. Frankenstein je izja- vil po radiu:

"Od tega trenutka naprej bo- do pogajanja v mojih rokah ter v rokah priznanega unijskega odbora, ki bo nadomestil sus- pendirane uradnike locala št. 683."

Nasprotna izjava

Toda Mortimer, njegov glav- ni asistent, katerega je Fran- kensteen suspendiral, je izjavil na shodu, katerega se je udele- žilo kakih 600 delavcev: "Fran- kensteen nas ne bo reprezentir- al!"

Poroka

V soboto zjutraj se bosta v cerkvi sv. Vida poročila Mr. An- ton Zakrajšek, sin slovenskega pogrebника Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave., in Miss Josephine Petrich, iz E. 71 St. Popoldne se bosta novo- poročenca podala na poročno potovanje v Alabamo. Želimo jima vse najboljše v novem stan- u!

Novorojenček

Pri družini Mr. in Mrs. Joseph Russ, 1304 E. 168 St., so se zglasile vile rojenice in pustile krepkega sinčka. Mati in novo- rojenček se nahajata v Poly- clinic bolnišnici ter se dobro po- čutita!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Polnopravna članarina v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Polnopravna članarina v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Polnopravna članarina v Clevelandu, v drugih inozemskih državah, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Polnopravna članarina v Evropi, Južni Ameriki in drugih inozemskih državah, za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

UREDNIKOVA POŠTA

Piknik društva "Dosluzencev"

Samostojno društvo "Dosluzencev" vabi prijatelje dobre zabave, da se v obilnem številu udeležijo našega piknika, kateri se vrši v nedeljo dne 15. junija na dobro poznanih prostorih Mr. Frank Zupaničeva, 23126 Lakeland Boulevard, eno hišo naprej od bivše slovenske Foundry v Euclid, Ohio.

Dobra postrežba garantirana vsem onim, kateri nas obiščejo ta dan in za plesalnice pa bo igrala primerna godba.

Oni, kateri nimajo svoje transportacije, se lahko peljejo s St. Clair Ave. cestno železnico do Nottingham Road in tukaj pa vzemite Cleveland Railway Bus z napisom Bliss Road Lines in se peljite do našega znamenja. Zabava se vrši v lepem kakor tudi slabem vremenu.

Tem potom se tudi naznanja rojakom od 16—45, katere vesel pristopiti k našemu društvu, da se jim sedaj nudi lepa prilika, kajti oni, kateri pristopijo ta mesec imajo pristopno zdravniško preiskavo, pristopnino in poleg tega tudi prost assement za prve tri mesece.

Društvo kot tako je na dobri finančni podlagi, plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrle brate z udeležbo vseh članov.

John J. Kikol, taj.

Sestanek

Glede mladine, ki je odrasla mladinskim pevskim zborom, smo bili mnenja, tako odbor in zastopniki mladinskih pevskih zborov, da bodo potem, ko zapuste mladinski zbor pristopili k bližnjemu odraslemu pevskemu zboru. Kar se pa ni zgodilo v zadostni meri.

Ze pred leti, so zastopniki mladinskih pevskih zborov domniali, da je potrebno ustanoviti višji oddelek zbora, kjer bi se mladina udeleževala, ko zapusti mladinski zbor. Pri posameznih zborih se je z poizkusom pričelo, kar se pa ni obneslo. Potrebno je, da se od vseh zborov, ki so odrasli, ustanovi eden močan zbor. Da obdržimo v slovenskem krogu vse one, ki so odrasli mladinskim zborom, sklicujem sestanek vseh onih, ki so bili pri mladinskih pevskih zborih in tudi onih, ki je kakršnega koli razloga že ne pojejo. Vabim tudi starše, da povejo svoje mnenje.

Sestanek se bo vršil 25. junija o je sredo, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. ob 8. uri zvečer.

Mladini je nudena prilika, ako se je hoče poslužiti. Lahko podaljšamo za lepo dobo slovensko pesem in besedo, a odvisno je od nas samih.

Odbor in zastopniki mladinskih pevskih zborov izvršujmo vašo nalogo in s tem smo izvršili našo dolžnost. Dela se ne strašimo, zatoj pevec kar skup.

Pozdravi!

Louis Seme

Piknik

Lorain, O.—Lorain Rifle and Hunting Club priredi svoj letni piknik v nedeljo, dne 15. junija, na svojih prostorih na Clinton Rd.

Prijazno vabimo vse naše številne prijatelje, da se nam pridružijo. Kot posebnost bomo imeli "Skeet Shooting" kontest, katerega se bo lahko vsakdo udeležil. Oddalo se bo nagrade v gotovini za najboljši strel.

Odbor se je potrudil, da se bo vsem posetnikom najboljši postregel in da bo obilo zabave za vse.

Harry Debevec in njegovi fantje bo igrali vesele poskočnice in ples se bo pričel že ob 2. uri popoldne.

Torej, na svidenje v nedeljo, 15. junija, na prostorih Lorain Rifle and Hunting Club.

C. Kremzar, tajnik

Shawova ljubezen

Ko se je ga. Cornwallis-West pred nekaj časa vrnila iz Hollywooda v svojo angleško domovino, je bilo nekaj težav. Nje psiček "Peke" bi bil moral ostati v karanteni. "Ne," je dejala ženska, "ne ločim se od svojega ljubčka." In obrnila je Angleški hrbet ter se preselila v Francijo, kjer je umrla sedaj v starosti 75 let. Bila je to nekoč slavna igralka, za katero sta pisala uloge Barrie in Shaw.

V tistem času, v času svojega sijaja, se je imenovala drugače. George Cornwallis-West, bivši mož lady Randolph Churchillove matere Winstona Churchilla, je bil nje drugi mož. Nje prvi mož pa se je imenoval Patrick Campbell in kot ga. Stella Campbellova je dobila svojo prvo večjo ulogo v neki Pinerovi igri. Potem je postala prva Eliza Doolittle v Shawnovem "Pigmalionu" in čez noč velika igralka.

Kot prva se je drznila prižgati na odru cigareto, kar je bilo za tedanje čase nekaj neznašljivega.

Njena očarljiva pojava predstavlja nova ženska tip na Angleškem, je celo staremu ciniku Shawu zmedla glavo. Vrsti sedaj objavljenih ljubezenskih pisem to dokazuje, čeprav Show tudi v teh pismih ni mogel zatajiti zasmehljivca.

"Stella, Stella," je pisal leta 1912, ko mu je bilo že 56 let, "ne mašite ušes pred obojevanji irskega lažnjivca, ki pomaka svoje polnilno pero v Vašo srčno kri in spreminja Vašo posvečena čuvstva na odru v denar!"

Potem drugo pisemce:

Stella, gotovo ste bolni, kajti drugače bi bila, višinska ženska, Vaša dolžnost, da bi mi pisali. Ali pa Vas jezi, da Vas sme vsak norec oboževati? Da, priznam, da utegne norčeva ljubezen človeku dražiti jetra!"

Celo z verzi se je poskušal starši zasmehljivec, kakor je nekoč sam priznal. Toda to mu ni šlo. Na "Stello" n. pr. ni našel boljše rime nego marelo, v književnem jeziku dežniš.

Staroveška strojnica

Strojnica, eno najučinkovitejših modernih orožij, ima predhodnico, ki je starejša za 2000 let.

Italijanski arheolog prof. Bastioli poroča, da je vozil Julij Cesar na svojih pohodih stroj seboj, ki je v minuti lahko izstrelil 120 puščic.

Slo je za velik lok, ki ga je bilo mogoče napeti izredno hitro s pomočjo vitla, puščice pa so se s spretno napravo medtem same polagale na tetivo.

Ta staroveška "strojnica" je imela na sovražnika močan učinek, manj sicer zaradi zadetkov, kolikor zavoljo tega, ker si ni mogel razlagati nenadne toče strelje, pred katero je bilo treba pač vzeti podplate pod pazduho.

Stari pa niso poznali samo strojnice, temveč tudi — taksi. Gnal ga je sicer ne motor za bencin, temveč štirinogati motor na oves. Toda voznik je na koncu vožnje lahko natančno ugotovil dolžino te vožnje, ki je po njej računal voznino. Na enem kolesu voza je bilo namreč majhno zobato kolo, ki je pri vsakem obratu velikega kolesa pomaknilo za en zobec naprej, a ko se je samo enkrat obrnilo v celoti, je sprožilo majhno kovinsko kroglo, da je padla v pripravljen skledo. Ob koncu vožnje je voznik odprl to skledo in preštel kroglo, po njihovem številu je izračunal pot.

Prof. Bastioli je odkril staroegiptske spise z opisi priprav, ki so jih uporabljali duhovni za svoje ceremonije.

Neki papirus razlaga n. pr. na zelo naraven način "čudež", da so se vrata velikega svetlišča v Tebah odprla, čim so duhovni pred njimi zažgali sveti ogenj.

Ob vratih je bila vzmet ki je bila z lončeno palico zvezana s kladivom. To kladivo, ki je bilo "plombirano" s srebrno žico, se je sprožilo v trenutku, ko se je žica v ognju raztopila, udarilo je na lončeno palico, jo razbilo in — vzmet je potem avtomatično pritisnila vrata navzven.

Podobno je bilo z znamenitim malikom v tebanskem svetlišču, ki je govoril vernikom in jim prerokoval bodočnost.

V njem je bil prvi zvočnik na svetu. Besede, ki jih je dozdevno malik govoril, je govoril v resnici duhovnik v notranjosti kipa proti gosti žični mreži. Od te mreže so zvočni valovi udarjali na okno, ki je usmerjal potem ojačene stavke v malikova usta. Ti stari egiptski duhovni so bili tiči!

Rastlina, ki daje videti v temi

Neki raziskovalec, ki je potoval skozi malo znane pragozdne in stepne predele Kolumbije, poroča, da si Indijanci na ozemlju Caqueti iz neke rastline, ki jo imenujejo "jage" varijo nenavadno pijačo. Človek, ki jo pije, dobi skrivnostne sposobnosti.

V omami jageja jim je mogoče videti baje celo v temi, opazijo različne predmete, ki so normalnemu človeškemu očesu v nedostadni svetlobi nevidni.

To poročilo potrjuje izkušnje, ki so si jih nabrali drugi znanstveniki v severni Braziliji, Venezueli in Kolumbiji sami. Prof. Viktor Reko z mehiške akademije znanosti je pred nedavnim o tem poročal.

Po njegovih izjavah jih uporablja kolumbijski domačini različno jage, ki jo poznajo tudi pod imenom ajahuaska, že davno kot mamilo. Iz nje si varijo z določenimi nočnimi ceremonijami pijačo nenavadnih učinkov.

Dr. Zerda Bayon iz Bogote pravi, da se v stanju, ki ga povzroča ajahuaska in ki ga spremljajo grozotne sanje, prav pogosto pojavljajo prividi o dogodkih, ki se vršijo istočasno kje daleč ali ki se bodo izvršili v bodočnosti.

Pivci ajahuaske spoznavajo in ugotavljajo tudi rude in podzemeljske vrelce.

V Nemčiji so v ostalem že delali poskuse z alkaloidom, ki so ga pridobili iz ajahuaske. Psi so kazali v njegovi mami veliko razburjenje in videti je bilo, da imajo privide. Z besnim lajanjem so skakali proti steni in se vzpenjali, kakor da hočejo nevidnega sovražnika ugrizniti v grlo.

Na evropskega človeka pa jage ne učinkuje tako, kakor na Indijance. Po količini, ki povzroča pri Indijancih že telepatično stanje, so kazale poskusne osebe v Nemčiji samo hudo slabost. Mogoče je tedaj, da učinkuje strup na ljudi različnega plemena različno — mogoče je pa tudi, da se ga je treba šele privaditi, kakor na druge ommamne strupe.

Živali se same zdravijo

V nekem ameriškem živalskem vrtu so napravili zanimiv poskus. Bolno žival so pustili samo v kletki, toda v njenem dosegu so položili vse hranilne okolice, v kateri ta žival drugače živi. Nato so opazovali, kako se je bolna žival zdravila z zelmi, ki si jih je izbirala iz kupa.

Bržkone bi sploh ne bila obolela, če bi imela že prej na razpolago takšne zeli, kajti živali se za svojo potrebo dobro razumejo na naravna lečila. Tako si iščejo črni ameriški medvedi nekaj odvajajočih jagod, da se po zimskem času popolnoma ozdravijo. Mladi purani jemljejo grenke liste kot dražilo, ki jih krepča. Kadar dobivajo damjaki nove rogove, iščejo apnene vode. Apno potrebujejo za svoja jajca tudi gorske ptice, zato iščejo krajev, kjer dobe lahko školjke.

Kako so umirali faraoni

Ze dolgo tega so postali egiptologi pozorni na svojevrstno okoliščino; faraoni najstarejših časov so umirali, kakor je vse kazalo, vsi v mladih letih. Lahko bi si mislili, da je bilo to posledica dejstva, da so ti vladarji sklepali zakone vedno s svojimi sestrami, vendar je bilo čudno, da so umirali v zelo mnogih primerih po sedemletnem vladanju. To so malo podrobneje raziskovali in ugotovili so, da so bili v teh primerih faraoni drugi svet. V sedmih letih ni pač prisljeni, da se preselijo svojega vladanja so bili deležni vsega, česar si je moglo poželeti njih sree, potem je pa sledil konec.

Našli so namreč nekoliko žalostnih mladih in uspešnih faraonov, ki so se grenko pritoževali nad nevhvaležnostjo sveta in tarnali, da morajo v cvetu svoje mladosti odpotovati na drugi svet. Tam naj bi bili zagovorniki in zaščitniki Egipta ter njegovega blagostanja.

Faraoni, ki so tako žalovali, pa seveda niso bili posebno premeteni, kajti bili so drugi, ki so postopali drugače. Napravili so, da se je zgodil "čudež". Kakšno božanstvo jim je enostavno sporočilo da predstavljajo pač izjemo in da lahko vladajo dalje. Bili so pa res le izjema, kajti

ŠKRAT



Ameriški kralj jekla Carnegie je bil mojster po načinu, kako je znal od človeka doseči to, kar je od njega hotel.

Nekoč mu je svakinja pokazala, da ne more obeh svojih sinov, ki študirata na vseučilišču Yaleu, pripraviti na noben način do tega, da bi ji odgovarjali na pisma. Naj je poslala še toliko pisem, odgovorov ni bilo. Jeza nad tem jo je delala bolna.

Carnegie je stavil 100 dolarjev, da mu bosta oba mlada sinova spoda odgovorila z obratno pismo, ne da bi ju za to prosil.

Res je napisal svojima sinova kama prijazno pismo, v katerem je jima pripovedaval o vseh njegovih stvareh, v prispisu pa je nekako mimogrede omenjal, da jima prilaga 5-dolarski bankovec. Priložil pa ni ničesar.

Oba nečaka sta z obratno pismo res odgovorila, tako "mimo grede" pa sta strica opozarjala na "pomoto", ki jo je napravila s tem, da ni priložil denarja.

Švicarski pesnik Gottfried Keller je sedel s prijateljem, komponistom Wilhelmom Baumgartnerjem v točilnici v Curihi. Blizal se je švicarski narodni pevski praznik. Kellerju je li pred dnevi naročili, naj bi to priložnost napisal pomembnejši pesniški obliki, Baumgartner naj bi ga skomponiral.

Ko sta sedela nekaj časa tih, je menil Baumgartner: "Ali bi s svojo preteto pesnijo že kmalu gotov? Rad bi se že spraval na skladanje."

"Pa napiši najprvo ti svojo šund, potem bom že svoje v te podložil," je odgovoril Keller pokojno.

duhovniški ceh je bil vsako faraona po sedmih letih odločno popolnoma naveličan.

V mlajši egiptski zgodovini tega, faraonom tako usodno običaja, niso več gojili. L. 7. pred našim štetjem so se zadnji faraoni in sicer v voljo tega, ker je imela Libija tedaj velik vpliv na Egipt, nje sežiganje smatrali pač najtemeljitejšo obliko smrti.

Z Roentgensko preiskavo namjz so dognali seveda tudi o go vrsto drugih smrtnih oblik v Egiptu in ti se skladajo kar dobro z današnjimi verzijami smrti. V glavnem so umirali ljudje za jetiko, pljučnico, drugimi takšnimi boleznimi povzročajo tudi dandanes več smrti. Med boleznimi smrti Egiptčanov je omeniti n. pr. di paradentozo, kostno gnilobo in sklejni revmatizem.

AVSTRALIJA NAROC TANKE

SYDNEY, Avstralija. — Avstralska vlada je naročila v dinjenih državah veliko številnih tankov. S produkcijo tankov se bo nemudoma prilo.

BERLIN. — Nemško vojsko ro poveljstvo poroča, da je yedla nemška zračna sila v napad na mesto Haifo v Palestini. O eventualni škodi poroča ne omenja.

DEMAGOGI IN ŠARLATANI

V torek, dne 10. junija, smo ponatisnili v našem listu uredniški članek, ki je izšel v "Slovenskem listu," glasilu Slovencev v Južni Ameriki. V omenjenem članku se ugotavlja, da je Nemčija danes na roparskem pohodu, na katerega se je pripravljala skoraj polnih dvajset let, in se poziva vse Slovence ter ostale Jugoslovane, da po svojih najboljših močeh podpro vse one sile, ki se bore proti tota itarnemu nasilju. V tem članku Slovenci tudi z zadoščenjem ugotavljajo nastop Zedinjenih držav, ki so napovedale nacizmu boj na življenje in smrt.

Ai res delujemo po svojih najboljših močeh, da se zaustavi roparski pohod Nemčije in da se naredi konec njeni brutalni agresivnosti ter zaslužnjenju malih narodov, ki so postali žrtve te nevarne nazijske hidre?

Pred nami je "Narodni glasnik," komunistični tednik, ki izhaja v Pittsburghu. V njem smo opazili sledeče naslove člankov, ki že sami po sebi dovolj jasno povedo, kakšna je njihova vsebina. Naslov prvega uredniškega članka je: "Roosevelt hoče vojno, narod želi mir." — "Hood in Bismarek — slika imperializma." (Kakšno sliko neki nudijo sovjetske bojne ladje? Uredništvo.) — "Kaj more narod pričakovati od zmage imperializma v vojni." — "Pogon proti inozemcem," itd.

Vsi ti članki so značilni po svojem glumaškem šarlatanstvu in neznašljani demagogiji, naslovljeni na najbolj prostaške instinkte one vrste zavedene mase, ki ni zmožna sama ne misli ne presoje, pač pa samo slepe vere v šarlatane, ki uspevajo na njen račun.

Evo nekaj primerov strupene ironije teh komunikacijskih urednikov:

Glede Dakara, Azorov in drugega otočja, o katerem je rekel predsednik Roosevelt, da bi ga nacisti vporabili po svoji preizkušeni in zdaj splošno znani taktiki kot zaporedne stopnje za napad na Zedinjene države, kot so delali vedno doslej: iz Avstrije v Češko, iz Češke v Poljsko, iz Poljske v Dansko, Holandsko, Norveško in Belgijo, iz Belgije v Francijo, iz Francije pa preko Balkana in Libije ter Tunizije v Afriko, se komunikacijski urednik tako le norčuje:

"Torej iti bomo morali šest tisoč milj daleč v Dakar, da se branimo! V Dakaru je ogrožena ameriška svoboda in britanska demokracija!"

Komunaciji se dalje ne strinjajo z idejo Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki, ker če bi, recimo, "zmagali v tej vojni anglo-ameriški imperialisti, tedaj bi oni vzpostavili svoj 'novi red,' ki se ne bi v ničemer, razen v imenu, razločeval od Hitlerjevega in Mussolinijevga novega reda. Razlika bi bila samo ta, da bi mali narodi zamenjali Hitler-Mussolinijev fašistični jarem z 'demokratskim' jarmom angleških lordov in ameriških bankirjev..." Značilno je, da stavi komunikacijski urednik besedo "demokratski" v narekovaje, kakor njegovi nacisti in fašistični kolegi.

Urednik pittsburskega komunikacijskega glasila pravi, da je "pravi cilj teh odborov, pomagati imperialistični vojni, pomagati Wall Streetu v njegovi nameri, da potegne Ameriko v vojno, pomagati britanskim bankirjem in ameriškim koruptnim industrijem, ljudstvu tako v stari domovini kakor tukaj, pa naložiti na vrat jarem realcije in fašizma."

Urednik ve, da ni nobene razlike med nazijsko diktaturo in "demokracijo," pri tem pa piše pod varstvom toliko osovražene demokracije tako, da če bi pisal tako v Nemčiji, Italiji ali v Rusiji, bi bil že davno postavljen ob zid in bi njegovo truplo že davno strohnelo v kakem kotu koncentracijskega taborišča.

V članku "Otišlo je toga mnogo više," razpravlja pittsburski nazijsko-fašistični zaveznik o zaslužnjenju Lrvatske in ostalih pokrajin, nakar z mefistovsko satiro ugotavlja:

"Mussolini je postavil Spoleta za hrvatskega kralja, toda Churchill nima ničesar proti njemu, temveč je apeliral na italijanskega kralja Viktorja Emanuela, naj on prevzame oblast v Italiji, nakar lahko računa na polno (angleško) podporo za imperialistične cilje Italije."

Rekli smo že, da so to demagoški šarlatani najcistejšega kova. Ob teh falotskih falsifikacijah faktov se ne bomo zamujali, temveč ugotovili samo toliko, da je Churchill apeliral na italijanskega kralja, zato, da se iz-

breca iz vlade urupatorja Mussolinija, ki je upropastil Italijo ter pognal deželo v vojno za imperialistične cilje, katerih Italija pod kraljevo oblastjo ni imela, torej ji Churchill tudi ne bi mogel pomagati do njihovega uresničenja. — Kaj bi bil pa moral Churchill prav za prav učititi glede "Spoleta," to naj pove komunikacijski urednik. Ali bi kaj pomagalo, če bi bil "pisnil," ko urednik pravi, da ni Churchill niti "pisnuo"? — Sicer pa komunikacijskim urednikom ni na tem, kako stoji njihove ugotovitve; ali na nogah, ali na glavi. Glavno je, da njihove demagoške fraze prodro med mase, kjer naj padejo na rodovitna tla.

ŽENSKI VESTNIK

Ne samo dolžnosti, tudi pravice

O veličini materinega trpljenja, odrekanja, zatajevanja, pomankanja, ki ga trpi zaradi svojih otrok, so napisali že toliko lepih besed, da bi bil največji umetnik besed ali podobe v zadregi, če bi hotel napisati ali drugače upodobiti kaj novega. Toda slej ko prej je to idealno češčenje materi kaj malo za leglo: prav tako kot prejko je bil kult matere še manj oficijalen, so revne matere—in teh je večina—stradale, da so masitile svoje otroke, in v mnogih primerih še naprej rode brez vsake pomoči ter zavijajo svoje neboljše v svoje lastno krilo ali predpasnik, ker jim manjka vsega najpotrebnejšega.

Pa ne samo te, najpotrebnejše matere imajo zgolj dolžnosti, ki zaradi opevanja niso nič manjše in se nič laže ne prenašajo, marveč tudi življenje večine drugih mater je kakor ena sama veriga samih skrbi in odgovornosti prvemu in zadnjemu članu pri hiši. Mati mora misliti na vsakega poedince, kaj mu manjka, kako mu bo to in ono oskrbela, kaj želi jesti, ali ima osnaženo obleko in čevlje itd. Ko se nadebudni sinko—čprav je že v srednji šoli—odpravlja zdoma, nadleguje mater, ki ima polne roke drugega dela: "Mama, kje je moja čitanka, telovadni čevlji... Kam si dejala moj klubok."

Po čigavi krivdi pada vsa odgovornost in vse delo na mater, o tem bi se dalo govoriti—toda to je poglavje zase. Položaj matere v družini pa tudi prav lahko primerjamo z njenim položajem v javnem življenju. Tudi kot državljanka mati nima prav za prav nobenih pravic, marveč samo dolžnosti. Te dolžnosti gredo celo tako daleč, da državo vodstvo zahteva od mater, da rode več otrok. Življenje nam vsak dan kaže, kako živo je mati prizadeta tudi pri vsem ostalem dogajanju, ki je v neposredni zvezi z dogodki v državi ter vobče z usodo vsega javnega življenja.

Tega se danes mati tudi dobro zaveda, to živo čuti, ne da bi jo bilo treba posebej opozarjati na delež, ki ga imajo zunanji dogodki tudi na njeno življenje. Menda ni danes nobene matere ki se ne bi zavedala kako zunanja trgovina države odmeva v njenem lastnem in v življenju njene družine. Danes ni nobena mati ravnodušna, če je zunaj države vojna ali mir, a četudi njena država ni neposredno ogrožena. Njeno živo zanimanje ne prihaja zgolj iz sočustvovanja z drugimi materami, ki morajo žrtvovati svoje najdražje, marveč tudi odtod, ker današnje življenje kaže bolj kakor kdaj koli v preteklosti, kako je vse javno življenje po-

Prav malo rabljene električne ledenice se dobijo po \$19.00
Zakaj bi kupovali led, ko imate tu priliko kupiti električno ledenico.
819 E. 185 St.
6104 St. Clair Ave.

vezano med seboj, kako eno zio lahko sproži cel plaz gorja, ki se razlije po vsem svetu in pregaži tudi njo in njene otroke—morda tudi njen narod.

Danes vse države računajo v primeru vojne nevarnosti z materami kot z aktivnimi faktorji. Povsod jih pozivajo na sodelovanje in to pri aktivni in pasivni obrambi države. Pozivajo jih, naj se izvežbajo v tej in oni spretnosti, ki bi jim dobro služila, če bi bilo treba braniti svojo zemljo.

V vse to življenje, ki je prineslo v bistvu toliko novega tudi v življenje vsakega poedince, se je znašla tudi žena-mati hitro in s prav takim razumevanjem in prilagoditvijo, kakor se je znašla v delu in poklicu, ki se ga je morala oprijeti pred nekaj desetletji, sprememba v javnem, predvsem v gospodarskem življenju. In danes, ko zlasti v nekaterih državah, ki so v vojnem metežu, pričena primanjkovati delovnih moči, so naenkrat pozabili, da žena ni sposobna za poklicno delo in da spada mati zgolj v družino...

Vse te ugotovitve ali bolje: vsa ta dejstva so najbolj prepričljiv dokaz, da je žena in mati v javnem življenju prav tako

Moški

srednje starosti ter zaposlen, želi dobiti žensko, ki bi mu kuhala. — Ime in naslov se poizve v uradu tega lista.

Proda se

bara, 12 čevljev dolga, G. E. električna ledenica, mize, — "checker" mize, stole ter še več drugih stvari. Vse je popolnoma novo. — Proda se prav poceni. — Pokličite GLEnvile 6501.

V VROČIH POLETHNIH DNEH

je najboljši čas za barvanje znotraj; posebno če se rabi enamel ali varniš. Mi smo dobili zastopstvo za

"Du Pont" Enamel "Valspar" varniš

"Du Pont-Dulux" enamel je neprekosljiv za belino in kritje; dobro teče s čopiča; je bel in ostane bel! "Valspar" varniš je za trpežnost najboljši, kot tudi za trajno lepoto. Le malo več stane kot navaden izdelek, vendar prekosi daleč vse druge. Preiskusite!

Za barvarje: Poseben popust pri večjih količinah. Pri nas dobite vso železnino in orodje za vrt in dom. Vse za barvanje in čiščenje.

KALAN HARDWARE

6421 St. Clair Ave.

važen činitelj kakor mož in prav tako kakor ni mogoče njega prezreti pri sodelovanju, prav tako se ne more prezreti žene. Iz tega sledi povsem logično, da je danes bolj kot kdaj doslej prišel tisti trenutek, ko je treba tudi ženo pritegniti povsod, kjer se odloča o usodi države in naroda.

Če hočeta materi doprinesiti nalagajte samo dolžnosti, marres kake dokaze priznanja njenemu poslanstvu, tedaj ji ne več ji priznajte, da je polnovredna državljanka, ki ima tudi pravice.

ZANIMIVOSTI

V tropskih krajih imajo vrsto mravelj, ki se njena podzemljaka bivališča širijo pogostoma do 10 m globoko in obsegajo več nego 100 štirijakihih metlenega sistema hodnikov in dvorah. V teh dvoranih gojijo mravlje gobe, ki so njih edina hrana.

Neka južnoafriška sinica si gradi gnezdo z vrati, ki jih za

seboj lahko zapre. Gnezdo ima sali po eno poglavje iz Budhovih nauk.

Eskimi imajo posebno tehniko za lov na velike, tolste galebe, ki jih radi jedo. Za ta lov ne potrebujejo ne puške ne pušice, a tudi ne mečejo na ptico kamne ali kose ledu, ker bi to ne imelo nobenega uspeha. Eskim zračilno luknjo v strehi svoje ledne kočice enostavno malo poveča ter položi nekoliko kosov slanice ali nekoliko rib na rob te luknje. Potem čaka, čim planejo na pogumnejše med pticami na to vabo, Eskim bliskovito zagrabi in le redkokdaj se mu primeri, da ne bi potegnil galeba skozi luknjo v kočico.

Kameleon premika lahko vsako izmed obeh oči samostojno. Med tem ko sledi eno oko gibom plena, opazuje drugo lahko okolico.

V Mehiki, kjer prodajajo cestni prodajalci na vozeh z osli žganje in liker, zahtevajo oblasti 6 fotografij osla, preden dobi mož dovoljenje za izvrševanje svoje obrti. Zakaj zahtevajo oblasti fotografije živali, je popolnoma neumljivo.

Eno največičastnejših svetilišč je ogromna kuthodawska pagoda pri Mandalayu v Birmi. Ta velikanska svetiščna naprava obsega več nego 25 štirijakihi kilometrov in jo obdaja 729 manjših pagod. Vsaka teh manjših pagod je postavljena na velik kamen, v katerega so vkle-

Ko je delo videti dolgotrajno... postanite in se poslužite OKREPCILA

Ko imate ledeno mrzle steklenice Coca-Cola pijače v vaši ledenici, imate okusno pijačo v dosegu ki vam je vroče, ali če ste trudni in žejni. Torej, ko tekot dneva postanete, naj to bo TRE-NOTEK, ko se OKREPCATE z ledeno mrzlo pijačo Coca-Cola.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO. 5c
Prospect 0333

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

LAHKO JE BITI PREVARJEN!



PREVARA S \$10,000,000 VREDNIM DIAMANTOM!
V letu 1871 sta dva raziskovalca pripesla v varstvo na banko v San Francisco vrečo draguljev. Bančni uradnik je dvignil \$700,000, da prekupi njih delec, ko pa se je ustanovilo korporacijo s \$10,000,000 glavnice, je bila vrednost draguljev le \$20,000. Ponovni dokaz, kako lahko je biti prevarjen.

Z onimi, ki najbolj poznajo svoj Bourbon

OLD JORDAN

Ga ni boljšega "bourbon" žganja v katerikoli steklenici

Vzemite namig od onih, ki najbolj poznajo Bourbon—in pijte Old Jordan. Takoj, ko boste prvič poskusili ta Kentucky Straight Bourbon, boste spoznali, zakaj ga ima toliko ljudi najraje. V sestavi—v okusu—zrelosti—in vsem je Old Jordan prvi. Kaplja za kapljo—požirek za požirkom—ni ga boljšega "bourbon" žganja! Pijte Old Jordan Kentucky Straight Bourbon in pill boste najboljše!

Old Jordan Distillery, Inc., Deatsville, Ky.

OLD JORDAN

Kentucky čisto burbonsko žganje



June 15th Father's Day

Da razveselite vašega očeta lahko kupite pri nas po zmerni ceni ARROW in LION srajce po \$1.65, \$2.00, \$2.25 in \$3.50.
Silko Line kravate po \$1.00 velika izbira kravat po 55c ali 2 za \$1.00.
Wovenright nogavice po 35c ali 3 pari za \$1.00.
Duofold, Chalmers in Hanes spodnje perilo, letne hlače, (Ensemble suits) in Polo srajce ter mnogo drugih predmetov, s katerimi lahko razveselite očeta prihodnjo nedeljo.

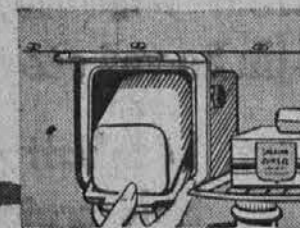
Sin in hčerka, ne pozabite
June 15th Father's Day

Se vam priporoča vaš trgovec

JOHN POLLOCK

v Slov. Nar. Domu,
na 6407 St. Clair Ave.

SEE this brand new amazing feature in the 1941 General Electric "Big 7" Refrigerator!



BUILT-IN BUTTER "BOX"
A new convenience that keeps table butter just right for easy spreading and quick mixing. See it today!

NEW G-E "BIG 7" is a rare combination of beauty and quality. The finest refrigerator money can buy—and sells at last year's price of a General Electric "6"!

EXTRA LARGE STORAGE SPACE. 15 sq. ft. of shelf area. 10 lb. cold storage compartment. 12 lbs. of ice cubes. 10 qt. fruit and vegetable drawers. Dry storage drawer. All-steel cabinet and sealed-in-steel G-E Thrift Unit.



NA LAHKA MESEČNA ODPLACILA

See the Complete Line of New G-E Models at

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.
IVanhoe 1299



IVAN MATČIČ:

8

V ROBSTVU

Roman tuge in boli

"Izvrstno!" mu odgovarjajo zadovoljno. "Kakor pod domačim krovom!"

Tudi meni se zdi, da nisem že dolgo tako mirno spal. Svobodno sem dihal, nisem čutil teže na prsih, ni me preganjal nemir, nisem planil iz težkih sanj, kakor doslej vsako noč, ko sem blodil v snu kraj prepadoval, padal v strašno globino, preganjal, li so me tolovaji. Mahoma je zrasla pred nama ogabna postava in mi nastavila bodalo na vrat. Ko sem začutil ostrino, sem hropeče zastokal in se pogljal kvišku. Grde so take noči, utrudljive. Ko te preganja črna zavest, da živiš v robstvu, da omahuješ v prepade ali čutiš na tilniku ogabni zadah Zlobe...

Ko ležiš vznak s široko odprtimi usti, se ti zazdi, da greš opolnoči proti domu in vidiš od daleč, da je ves dom razsvetljen. Ko prideš že bliže, opaziš, da je odprto vse na stečaj, vse tiho, vse prazno, kakor izumrlo. Zakličeš, a nikakega odgovora ni iz noči. S strahom postojiš med vratmi in zapaziš mrliča, ki leži na sredi izbe vznak z odprtimi usti. Z izbuljenimi očmi spoznaš v mrliču samega sebe — in mrzla groza te spreleti. Iz kota vstane duh človeka, ki gre počasi proti tebi...

Z zobmi šklopotaš, trepetiš, ubežati skušaš — ne moreš. Duh te gleda dirljivo naravnost v oči, pa ne izgovori besede. Ze stoji pred teboj, dvigne svoje koščene roke in ti jih hoče zasadi v goltanec... Tedaj pa ho-

češ zakričati na ves glas, pa ne moreš. Mučiš se, grčiš, drhtiš — in zbudiš se iz strašnega sna... V ušesih ti še doni tvoj hropeč krič, še svoje grčanje slišiš in ves si poten in vroč, v možganih pa čutiš težo. Proti jutru že gre, ko iznova zaspiš. Po temni gošči blodiš, kar se zvali iz grma predte klobčič strupenih koč, grdi, ostudnih, debelih bolj od klopotač. Proti tebi se plazijo, zvijajo in pošastno sikajo vate, ti pa biješ okrog sebe, hočeš nazaj, pa se ne moreš ganiti z mesta... Reši te šele oče, ki udari po vratih in zakliče: "Vstani!" Ko vstajaš, si truden, izmučen. Take so noči v robstvu. V prosti naravi se pa spi mirno.

Ko je Marko vstal, so se dvignili še drugi, napravili se, umili in si pospravili ležišče. Tedaj jih je Marko vprašal:

"Kdo naj bo kuhar med nami?"

Pomišljali so in uganili: "Živič in Dobrič nam bosta kuhala."

"Naša hrana bo navadna," je rekel Marko. "Vsak dan pečenje, za žejo hladna voda, v mrazu pa čaj iz sladkih korenin in lipovine. Naša gošča nam nudi divjačine v izobilju. Krepil nas bo gozdni zrak zato nam bo treba krepke hrane: zjutraj zabeljenih žgancev, opoldne juhe, mesa ali pečenja, boba, sočivja, zvečer pečenja, krompirja in zopet sočivja. Divjačino bomo lovili z zankami, streljali pa le v skrajni sili, da se ne iz-

damo. Moko bomo dobivali od doma in jo plačali z delom svojih rok. Rečem pa vam, da ne sme bini nihče gladen med nami, ko bomo drugi siti, nihče pa sit, ko bi drugi gladovali. Pili bomo tudi vino, kadar ga bomo dobili, ali naj se nihče ne upija — izmed nas, ker pijanec je ostudna žival. Včasih pa nam bo šla tudi trda — in tedaj bomo živeli od gozdne vonjave in od lepih nad."

Sli so na delo. Nekateri so zidali ognjišče, drugi so šli po oglja k daljni oglenici, kajti bili so previdni in se niso hoteli izdati s plamenom in dimom; tretji so šli loviti divjačine. Med skalami so si izkopali jamo za nesnago in odpadke, iz kože pravega srnjaka so pa napravili meh za razžiranje oglja. Pred duplino so si izbrali ploščnato skalo za mizo. In ko je začelo pečenje, so vsi zadovoljni posedli okrog kamnite mize ter si nabrusili rezila. Obed je bil okusno pripravljen in jim je šel v slast. Po obedu so si natočili hladne studenčnice in se posvetovali o raznih stvareh.

"Treba bo zveze daljnoglasa z našo dolino," reče Srčanov Andrej, "da nas ljudje lahko obveščajo v stiski in nevarnosti."

"Da, da," mu pritrdi Marko. "Zvokovode in žico imam shranjene sam," doda Srčanov, "vidva, Matevž in Miha, se pa razumeta na to delo, ne?"

"Ako imaš vse priprave, smo brez skrbi," odvrne Grčev Matevž.

"Ali zvezo moramo zakopati v zemljo," dostavi Miha Močanov, "sicer smo izdani."

"Seveda," pritrdi Marko. "Naša zveza mora biti tako skrita in tajna, da ji ne pride nihče na sled. Takoj drevi pojdemo na to delo. Po gozdu bomo napravili zvezo lahko podnevi, na odprtem svetu v dolini pa ponoči. Ali s kom naj se zvežemo?"

"K nam domov," svetuje Andrej. "Naša klet je skrita in globoka."

"To že," odvrne Marko, "ali kopati zvezo v vas bo nevarno."

"Kako bi pa šlo brez žice?" vpraša Srčanov.

"To bi bilo izvrstno!" vzkliknejo nekateri.

"Ne gre!" odbije Močanov. "Že na kratko razdaljo se slabotno čuje, pa še to le z zvokopisnimi znamenji, daljnoglas se pa nikakor ne čuje. Drevo lahko poskusimo. Ako leži žica na vlažni zemlji in jo raztrgamo na kratke razdalje, tedaj le slabotno nadomestuje žico vlažna prst, ki oddaja znamenja dalje, besedo pa raztrga in stanjša do nerazumljivosti. O tem se lahko prepričamo."

"Brezžično torej ne gre, kakor vidimo," povzame Marko. "V vas je nevarno, je bolj varno ostati zunaj vasi. Najbolje pod tisto košato smreko v naši rebr, komaj streljaj od vasi. Ogrog smreke je grmovje, ki tem bolj zakriva našo postajo. Pod smreko je suho, je nikdar dež ne premoči. Tam si izkopljemo jamo za naš zvokovod. O tem obvestimo le mojega očeta in ga naučimo pravilno ravnati z zvokovodom in tiho govoriti vanj, da ne ujame besede kako drugo uho. Oče nam bo sporočal vse važne stvari, veselje in žalost, ko bo potrebovala naše pomoči."

S tem so bili vsi zadovoljni. "Kako pa toka bo dovolj?" vpraša Grčev Matevž.

"Brez skrbi!" ga zagotovi Srčanov.

"Drevi moramo vsi domov, nadaljuje Marko. "Preskrbeti si moramo sekire in žage. Čemu? Da bomo delali in si služili kruha. Pripravljali bomo za dolino drvo, raznjev in lesa. Zdaj je pa košnja. Vsakdo naj si vzame doma koso in naj ponoči kosi in ko so bili vsi zbrani, sta ku-

kolikor more, noči so jasne in svetle. Ljudje bodo spali, mi jim bomo delali; ko bo pa dan, bomo šli oni na delo, mi pa se umaknemo v svoje zavetje. Nocoj pričnimo. Popoldne si še uredimo to našo krtino, ko pa se zmrachi, odrinemo v dolino. Rečem pa vam, da ne izdate nikomur našega zatočišča, ker zanj ne ve nihče drug kakor samo moj oče."

S tem so bili vsi zadovoljni. Vstali so izza skale in delali v duplini in okrog nje. V mraku je zacvrčalo pečenje in jih povabilo k večerji. Ko so se pa odpravljali v dolino, jim naroča Marko:

"Da ne pozabite prinesiti sekir, žag, kopač in drugega orodja. In pazite: ko bo bledela noč, tedaj popustite delo in se umaknite v goščo, a ko bo že svetlo jutro, bodimo vsi zbrani tu, kjer nas bodo čakali zabeljeni žganci in studenčnica."

Odšli so na delo. Po gozdu so hodili skupaj, na robu gozda so se razšli in ubrali vsak svojo pot v dolino. Le Marko, Andrej, Miha in Matevž so šli skupaj. Prva dva sta šla v Robsko po zvokovod, žico, orodje in po Jekleno, ostala dva pa sta planila vsak na svoj dom pozdravit domače, nato pa se vrnila k določeni smreki na Jeklenovo seno-žet, kjer so pričeli z delom. Izkopali so jamo, položili vanjo zvokovod, ga zadelali z lesom, ovili s smolnato lepenko ter ga zakrili z ruševino in mahom. Ko so zbrisali vse sledi jame, je šel Jeklen spat, drugi so pa delali dalje. Kopali so v tla za ped globoko razo, polagali vanjo žico, jo zasipali in zakrivali s travo in mahom. Ko so prišli do gozda, se je že svitalo čez vrhove dreves, zato so z delom prenehali in odšli k svoji duplini. Za temi so se vrnili drugi — doma koso in naj ponoči kosi in ko so bili vsi zbrani, sta ku-

harja zabelila žgance in jim natočila sveže studenčnice.

Najprej so pili v dolgih požirkih, nato pa segli po žlicah. Med jedjo so si veselo pripovedovali uspehe preteklih noči, nazadnje jim je pa rekel Marko:

"Ljubi moji, zdaj pa k počitku! Počiva naj dokler kdo more in hoče. Popoldne pojdemo delat po gošči; loviti divjačine, napravljati drv, tesat les, pomagat k oglenici, nabirati željaci. Koren in Omahen nam bosta pa šivala in krpala obutev in odelo. Po tem redu bomo živeli, dokler nas ne prično preganjati neprijatelji. Tedaj si pa ustvarimo drugačen red."

Legli so in sladko zaspali. Le kuharja sta čula in opravljala svoj posel. Ko se je že solnce nagnilo z navpičnega oboka, so se prebudili, se spočili in čvrsti pretegnili, vstali, se umili, napravili se in posedli h kamniti mizi. Za obed je bilo pripravljeno pečenje, zelje, krompir.

Ko je bila dogotovljena zveza doljnoglasa in so preizkusili prvi pogovor, je rekel Marko vsem zbranim: "Z našo dolino smo zvezani in moramo biti pripravljeni na klic podnevi in ponoči ter se pripraviti, ako se bo bližala nevarnost nam ali našim."

Tako so si ustvarili novo življenje in se mu vdali. Živeli so v miru, pomagali bližnjim in svojim, tolažili nesrečne in zaničevane. Zadovoljni so bili vsi ljudje v dolini, ker so imeli v bližini svoje sinove. Sleherno noč so se veselili njih prihoda, potekali jim svoje skrbi ter jim odkazali delo, ki mu niso mogli biti kos sami. Ko so se pa zjutraj zbudili, jih niso videli več, vzeli jih je jutranji zor, a noč jih je zopet vrnila.

Marko je pozabil na bol svojega srca in se vtopil v delo in v novo življenje. Ako so ga kdaj

napadale mračne misli, jih je otrešal in silil v pogovor s tovariši. Če so pa ti govorili o ljubezni deklet, tedaj se je obrnil Marko do kuharjev in se motil z njihovim delom. S silo je hotel zadušiti v sebi ta neuglasljivi žar, ki tli in peče, vzplamti v plamen in se razljuditi v orkan.

Potekali so tedni in meseci, prihajala je jesen. Listje je odpadalo a Marko je postajal mračen in nemiren, neko noč pa se je vračal od doma ves str. Postajal je v rebri, omahoval, oziral se čez hrib proti Groblju, napotil se v to smer, pa se zopet okrenil. Kjuvale so mu v glavi zle slutnje in ga gnale v obup. Njegova Marta, ki ga je tako vroče in zvesto ljubila z vsemi žilami svoje krvi, mu razžgala srce, ga prikovala na dom — se vdaja drugemu, nevrednemu njene ljubezni. Marka je zbolelo tako silno, da se je sklonil in sedel v travo. Krivila ga je bolečina, kakor žareče igle, ga je zbadalo v srce. Zdaj je trpko vzdihnil, se dvigal na noge, a nova, še bolj črna misel mu je zopet prešinila senci, da je zmovala omahnil...

Delo dobi

ženska srednje starosti in sicer za opravljati hišna dela in za pomagati v kuhinji in v gostilni. Plača po dogovoru. Polzve se na 5212 Fleet Ave. ali pokličite Michigan 0162.

Išče

se dekleta za delo v restavraciji. — Vpraša se na 5238 St. Clair Avenue. — Plača po dogovoru.

Dobrodocho

mesnico in grocerijo, ki se nahaja v slovenski naselbini, se prodaja. — Zglasite se na 19700 Shawnee Ave., zgoraj, po 5. uri popoldne.

Mi dajemo in izmenjavamo "Eagle" znamke

THE MAY CO.

"VSI" ZA

Očetov dan

V nedeljo, 15. junija

"Očetov dan" je izraz, ki dvigne duh in nudi veselje slehernemu srcu, ko narod izkaže najvišje spoštovanje "očetom" Amerike, v nedeljo, 15. junija. Darila, ki jih bo vaš oče rabil in bil vesel!

1.50 in 2.00
Vse svilene
kravate

1.00

Krasne čisto svilene Foulards in Crepes v novih letnih barvah. Polka dots, figures, scrolls, squares, paisleys, stripes, plaids in razni vzorci. S svileno podlago, vredno 1.50 in 2.00, na tej razprodaji za "Očetov dan" 1.00

PRVO NADSTROPJE, ONTARIO

Moški 2.49, 2.69
copati
2.19

Copati iz mehkega Kid materijala; Opera in Everett vzorci. Usnjeni podplati in gumijaste pete. Popularne barve. Tudi "moccasin" modeli, v tan in rjav barvi. Na razprodaji za "Očetov dan" 2.19.

MOŠKI COPATI
DRUGO NADSTROPJE

Manhattan
bele srajce
\$2 do 3.50

Tisti, ki iščejo najboljšo, najfinjšo bele srajce za darila za "Očetov dan," se bodo ustavili, da občudujejo in izberejo "Manhattan" srajce. Posebno fino broadcloth blago, popolnoma skraćeno, in izvrstno ukrojene srajce. Ni boljših... 2.00 do 3.50.

PRVO NADSTROPJE, ONTARIO

Dajte očetu
dežni plašč
4.95

Pametno, praktično darilo. Z gumbi ali zipperjem; navadni ali s pasom. V obilni meri, da z lahkoto gibate. "Zelan-treated," ki jih napravi varne pred vodo in sapa... 4.95. Drugi po 3.95 do 7.95.

SPORTSWEAR
DRUGO NADSTROPJE

Irish Linen
robci
59c

Kupljeni so bili pred meseci, da se vam danes nudi prvovrstno kakovost, Moški bel, čisto Irish Linen robci, z velikimi, ročno delanimi začetnimi črkami. Ročno obrobjeni. Lepo darilo za "Očetov dan"... 59c.

PRVO NADSTROPJE, ONTARIO

Sport suknje
posebnost
12.95

Dober nakup dobite če si nabavite eno teh športnih suknj po 12.95. Na izbero imate najnovejša plaids, rjavo, modro, tan in zeleno barvo. Druge fine športne suknje po 15.75, 18.50, 25.00.

MOŠKA OBLEKA
DRUGO NADSTROPJE

Look, mister, you can keep cool, too!

Kako imeti poletno udobnost

NABAVITE SI OKENSKO VETRNICO — Ko boste enkrat rabili okensko vetrnico (Window Fan) v vašemu uradu ali na domu, se boste čudili, zakaj si je niste prej nabavili! Okenska vetrnica razžene za duhel, mrtev zrak in prižene notri svež, okrepčujoč zrak iz prostega!

Ko se jo zvečer rabi v spalni sobi prav hitro zniža temperaturo za 10 stopinj! Zvečer ali čez dan, premikajoča okenska vetrnica pomeni pomirljivo udobnost. Vpostavite jo lahko pri vsakem oknu. Stane le malo, da jo imate, ter so tudi majhni stroški za vzdrževanje.

Za pojasnila glede okenske vetrnice ter opreme za poletno prezračevanje in ventilacije — brez stroškov ali obilicije od vaše strani — pokličite PProspect 5522

The Electrical League

ČIM VEČ ELEKTRIKE PORABITE, TEM NIŽJA JE CENA